

Nr 18.

Av herr **Lundgren** i Vendelsberg, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i gällande föreskrifter angående ansökning till stipendier för elever vid lantmannaskolor med flera undervisningsanstalter.

Med anledning av en framställning från Kungl. Maj:t beviljade 1912 års Riksdag för »den lägre lantbruksundervisningen» ett anslag av 166,500 kronor, därav 70,000 kronor till understöd åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid lantbruks-, lantmanna- och lant-hushållsskolor samt fasta undervisningskurser för småbrukare.

Angående ansökning och fördelning av dessa understöd bestämmes i § 7 av Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse av den 29 juni 1912 bl. a. följande:

»Ansökning om understöd för beivrande av kurs vid lantmannaskola eller lant-hushållsskola eller av teoretisk vinterkurs vid lantbruksskola i Norrland och Dalarna skall ingivas till vederbörande hushållningssällskaps förvaltningsutskott inom tid, som av varje förvaltningsutskott bestämmes, dock så att underrättelse, huruvida ansökning blivit beviljad eller icke, kan — — — komma sökanden till handa omkring två månader före början av den med ansökningen avsedda kurs.»

Uti § 4 i samma förordning föreskrives, att det beträffande lantbruksskolorna i södra och mellersta Sverige samt helårskurs vid lantbruksskola i Norrland och Dalarna åligger respektive skolstyrelser, men i fråga om övriga i samma förordning uppräknade skolor respektive hushållningssällskaps förvaltningsutskott att före maj månads utgång till lantbruksstyrelsen ingiva till Kungl. Maj:t ställda ansökningar om bidrag av ifrågavarande anslag.

Vid tillämpningen av ovan anförda bestämmelser i §§ 4 och 7 hava vissa olägenheter visat sig uppkomma. Så synas åtskilliga elever vid de berörda skolorna ha gått miste om understöd av statsmedel blott därför, att de icke varit i tillfälle att bestämma sig för genomgående av ifrågavarande kurs i så god tid, som nu föreskrives. Vidare har det fastställda sättet för ansökan om statsunderstöd i flera fall verkat avskräckande på landsbygdens ungdom, av vilken många helt naturligt äro oförfarna i att uppsätta offentliga handlingar och en och annan kanske rent av är okunnig

om förvaltningsutskottets tillvaro. Dessutom synes ifrågavarande anordning medföra alldeles överflödiga besvär och kostnader och särskilt en hel del onödigt skriversi såväl för hushållningssällskapens förvaltningsutskott som för de sökande.

Dessa och andra olägenheter kunde emellertid undvikas, om förutnämnda §§ 4 och 7 ändrades därhän, att ansökning om understöd för genomgående av kurs vid lantmannaskola, lantbruksskola eller teoretisk vinterkurs vid lantbruksskola i Norrland och Dalarna finge ingivas till vederbörande skolstyrelse i samband med inträdesansökan, och att den första prövningen av sådan ansökan likaledes verkställdes av skolstyrelserna, vilka under alla förhållanden ha att utbetala och redovisa ifrågavarande statsmedel och vilkas prövning av stipendieansökningarna kunna kontrolleras såväl av statens inspektörer över den lägre lantbruksundervisningen som av kungl. landtbruksstyrelsen.

För en sådan ändring talar bland annat även den omständigheten, att vederbörande skolstyrelser förut haft detta uppdrag och fortfarande ha det såväl vid lantbruksskolorna i södra och mellersta Sverige och liknande skolor med helårskurs i Norrland och Dalarna som vid vårt lands samtliga folkhögskolor utan att några olägenheter beträffande stipendiefördelningen vid desamma hittills försports. Att förvaltningsutskotten hava större förutsättningar att bedöma sökandenas behov av understöd än vederbörande skolstyrelser, torde väl knappast vara att antaga.

På grund av det nu anförda får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t vidtaga sådan ändring av de paragrafer i nådiga kungörelsen av den 29 juni 1912, som röra stipendieansökningar för obemedlade och mindre bemedlade elever vid lantmannaskola, lantbruksskola och teoretisk vinterkurs vid lantbruksskola i Norrland och Dalarna, att dessa ansökningar kunna få ingivas till vederbörande skolstyrelse i samband med inträdesansökningarna, och att den prövning av sådan ansökan, som nu tillkommer hushållningssällskapens förvaltningsutskott, må verkställas av skolstyrelserna.

Stockholm den 17 januari 1914.

Oskar Lundgren
i Vendelsberg.